

**N:o 67.**

*Af Herr Ros, Anders Emanuel, angående anvisande af ett årligt anslag å 30,000 R:dr, för tillökning af Afvittringslandtmätarnes antal uti Westerbottens och Norrbottens län.*

Bland de författningar, som verksamast bidragit till välståndet öfverallt der de hunnit tillämpas, äro otvifvelaktigt författningarne rörande afvittringarne, synnerligen de som afsett de norra länen. I den mån dessa förrättningar framgått och den enskildes rätt blifvit skiljd från Kronans, och begges områden blifvit bestämda, har berättigande inträdt för de enskilde jordegarna att genom laga skiften erhålla sina spridda egolotter sammanförda, hvarigenom sålunda en möjlighet blifvit beredd för den idoge och sparsamme att genom ett ändamålsenligare brukningssätt höja sitt hemmans afkastning. Men icke nog härmed, dessa ifrågavarande författningar hafva äfven i moraliskt hänseende verkat fördelaktigt på befolkningen. Der förut rättegångar om mitt och ditt samt om gemensamma nyttjande-rätten hört till ordningen för dagen hafva sedermera fridsamhet grannar emellan blifvit rådande samt odlingsifver och idoghet uti landtbruksyrket uppstått. De delar af landet, der de välgörande afvittringsförrättningarne icke ännu hunnit taga sin början, äro Wester- och Norrbottens lappmarker. Det, till omfång mindre, men mera befolkade och odlade kustlandet har hittills ensamt njutit fördelarne af de uppoffringar Staten härvid gjort för att befordra landets framåtskridande i odling och välstånd. För fortsättningen af afvittringarne i norra länen och Stora Kopparbergs län har Kongl. Maj:t uti Dess nådiga Proposition om Statsverkets behof för nästa Statsregleringsår begärt en summa af 97,000 R:dr. Då denna emellertid lär vara, jemte ett äldre anslag af 63,000 R:dr, afsedd att endast användas för fortsättningen af afvittringsförrättningarne i Stora Kopparbergs och de öfriga nämnda länens kustland, tar jag mig friheten, på det samma förrättningar må kunna taga sin början uti Lappmarkerna, vördsamt föreslå att Riksdagen ville för detta

detta ändamål bevilja ett årligt, på ordinarie stat uppfördt anslag af 30,000 R:dr till lika fördelning emellan Wester- och Norrbottens län, hvarigenom enligt mitt förmenande minst 4 afvittrings-landtmätare i hvardera länet skulle kunna ytterligare anställas och öfriga kostnader för gode mäns biträden och handtlangning bestridas, samt derigenom mycket hinna uträttas uti de ifrågavarande Lappmarkerna, der, efter hvad det vill synas, mätningar och andra till afvittringen hörande åtgärder kunna tagas mera summariskt, hvarom den omarbetade på Kongl. Maj:ts pröfning beroende Afvittringsstadgan för lappmarkerna icke lär komma att sakna bestämmelser.

Jag vågar så mycket heldre anbefalla denna motion till ett gynnsamt emottagande af Riksdagen, som, derest den bifalles, ej blott, i enlighet med hvad förut är nämndt, enskildes fördelar främjas, utan derjemte omedelbart och i flera hänseenden Kronans. Sålunda skall genom dessa förrättningar, utom de fördelar att enskilde få sina by- och hemmans-områden, sågverken sina stockfångstskogar och Lapparne sina renbetesland utbrutna, vinnas den nytta att Kronan kommer i tillfälle bestämma hvad som bör behållas såsom dess skogsegendom eller kronopark, och hvarigenom det först blir en möjlighet att rätt sköta och bevaka dessa Kronans skogar. Den begärda summan är ej stor, men torde rätt använd till en början vara tillräcklig, och må hända kan man hoppas att den af kommande Riksdagar ökas, om Statens ekonomiska ställning det medgifver.

Stockholm den 29 Januari 1867.

A. E. Ros.

## N:o 68.

Af Herr **Ros, Anders Emanuel**, angående tillägg i gällande Grufvestadga, beträffande mineraliet Stenkol.

Som vid den praktiska tillämpningen af Kongl. Maj:ts nådiga Grufvestadga af den 12 Januari 1855, i afseende på mineraliet *stenkol*, det visat sig att nämnda stadga är behäftad med åtskilliga fel, som motverka och försvåra de personers bemödanden som vilja offra tid och penningar åt upptäckandet och arbetandet af dessa för landet och industrien så viktiga och värdefulla skatter,

*Bih. till Riksd. Prot. 1867. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 5 Häft.*